

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Afbeelding 4

Buurtvisie Noorderplantsoenbuurt

Uitgave van Buurtvereniging Noorderplantsoen - juni 2014

Bewoners hebben in de werkgroep 'Buurtvisie' nagedacht over de gewenste toekomst van onze buurt. In deze buurtvisie staat hoe wij onze buurt in de toekomst voor ons zien. De buurt heeft zich uitgesproken over de stedenbouwkundige visie en heeft ideeën over groen, openbare voorzieningen, veiligheid en de verbondenheid met de buurt. Samenspraak en begrip zijn de sleutelwoorden, zodat we als collectief kunnen zorgen voor een fijne leefomgeving.

www.noorderplantsoen.nl

Woord vooraf

In november 2011 heeft het bestuur van de Buurtvereniging Noorderplantsoen een werkgroep ingesteld die een buurtvisie op onze buurt heeft opgesteld. Wat voor buurt is dit, wie wonen er en hoe zou onze buurt er in de toekomst uit moeten zien? Dat kan gaan over de bebouwing of het groen, maar ook bijvoorbeeld over de veiligheid en leefbaarheid. Waarom een buurtvisie? Af en toe vindt er nieuw- of verbouw plaats in de buurt, terwijl bewoners vinden dat er te weinig rekening gehouden wordt met de omgeving. Door een gedeelde visie op stedenbouwkundig gebied kan de buurt als collectief optreden als er ontwikkelingen in onze buurt zijn waarover we willen meepraten of op willen inspreken. Daarnaast heeft de werkgroep een aantal ideeën op papier gezet over thema's als groen in de buurt, openbare voorzieningen en veiligheid. Veel dank aan alle leden van de werkgroep voor hun enorme inspanningen! Ook iedereen die op afstand meedacht, van harte bedankt.

Veel leesplezier, Rik van Berkel

Inhoudsopgave

Verbondenheid met de buurt
Stedenbouwkundige visie
Openbare ruimte & Groen
Veiligheid
Colofon

pagina 3
pagina 5
pagina 7
pagina 7
pagina 8

Verbondenheid met de buurt

Hoe staan we ervoor?

Het clubje biljarters in het buurtcafé, de ouders met hun kinderen in het speeltuintje aan de Tuinbouwstraat, de sporters en zonneminners in het Noorderplantsoen, de straatfeesten, de hondenbaasjes die een praatje met elkaar maken, de actieve buurtvereniging: het zijn stuk voor stuk voorbeelden van verbondenheid.

Op mooie avonden bruist het Noorderplantsoen van gezelligheid en plezier en doet het soms aan een camping denken. Dankzij een actieve buurtvereniging, straatfeesten, schoonmaak, onderhoud van straatgroen, andere buurtinitiatieven en het Noorderzon Festival zijn er gedurende het jaar een bovengemiddeld aantal ontmoetingsmogelijkheden voor buurtbewoners.

"Op mooie avonden bruist het Noorderplantsoen van gezelligheid en plezier en doet het soms aan een camping denken"
- Werkgroep (2013)

Niet zo lang geleden was het ongebruikelijk om op straat te eten en te drinken, maar door de veranderende tijdsgeest en een groeiend aantal alleenstaanden is de publieke ruimte weer (net als voorheen) verblijfsruimte geworden. In de praktijk betekent dit ook dat op een zomerse namiddag de ramen open worden gegooid en zo de binnen- en buitenruimte in elkaar overgaan, met als gevolg geluidsoverlast.

De buurt is sociaal sterk, want zij is in staat en ook bereid om zelf de openbare ruimte op orde te houden. De meeste bewoners voelen zich medeverantwoordelijk voor het uiterlijk en de

leefbaarheid van hun buurt, de inrichting van hun straat en het voorzieningsniveau in hun directe omgeving. Deze bewoners ervaren de buurt als redelijk veilig, rustig en gezellig. In het algemeen kan worden gesteld dat in de Noorderplantsoenbuurt een gevoel van saamhorigheid heerst.

Afbeelding 6

Onze toekomst

Oude sociale verbanden maken plaats voor nieuwe en we zijn anders gaan denken over normen, waarden, religie en politiek. Mensen uit andere culturen vestigen zich in onze buurt en het traditionele gezin is geen standaard meer. We besteden onze vrije tijd anders dan onze ouders en de buurt waarin je woont zegt meer dan vroeger iets over wie je bent en wilt zijn.

Het is belangrijk dat bewoners rekening blijven houden met hun omgeving, aangezien dit bijdraagt aan tolerantie en het prettig samenleven van mensen. Studenten verblijven vaak korter in de buurt en voelen zich daardoor soms minder met de buurt verbonden. Ook kan het verschil in leefritme tot overlast leiden. Veel burens kennen elkaar niet, terwijl bewoners het belangrijk vinden om goed contact te hebben. Kwetsbare groepen zullen in de buurt gehuisvest worden, in overleg met de buurtbewoners. Bewoners zullen zelfstandig of op verzoek inzetten voor hun

buurt blijven tonen, omdat mensen behoefte hebben aan een gevoel van collectiviteit.

De buurtvereniging wil betrokkenheid en verbondenheid met de buurt stimuleren. Betrokkenheid bevordert immers het verantwoordelijkheidsgevoel en hoe meer verbondenheid met de buurt, hoe minder overlast bewoners ervaren en hoe veiliger ze zich voelen. We willen de verantwoordelijkheid voor een sociale, veilige en schone ruimte met elkaar delen. Het zal normaal zijn om elkaar aan te spreken wanneer het ertoe doet. Kortom, om de buurt de komende decennia een goede woon- en werkbuurt te laten zijn en blijven stellen wij ons tot doel dat:

Afbeelding 7

- we bewonersinitiatieven en gezamenlijke activiteiten ondersteunen;
- we betrouwbaarheid en maatschappelijke betrokkenheid naar elkaar uitstralen;
- we bestaande ontmoetingsplekken in de buurt in stand zullen houden;
- de gemeentelijke norm van 15% kamerverhuur per straat wordt bewaakt.

Afbeelding 8

Stedenbouwkundige visie

Wijkopbouw in een vogelvlucht

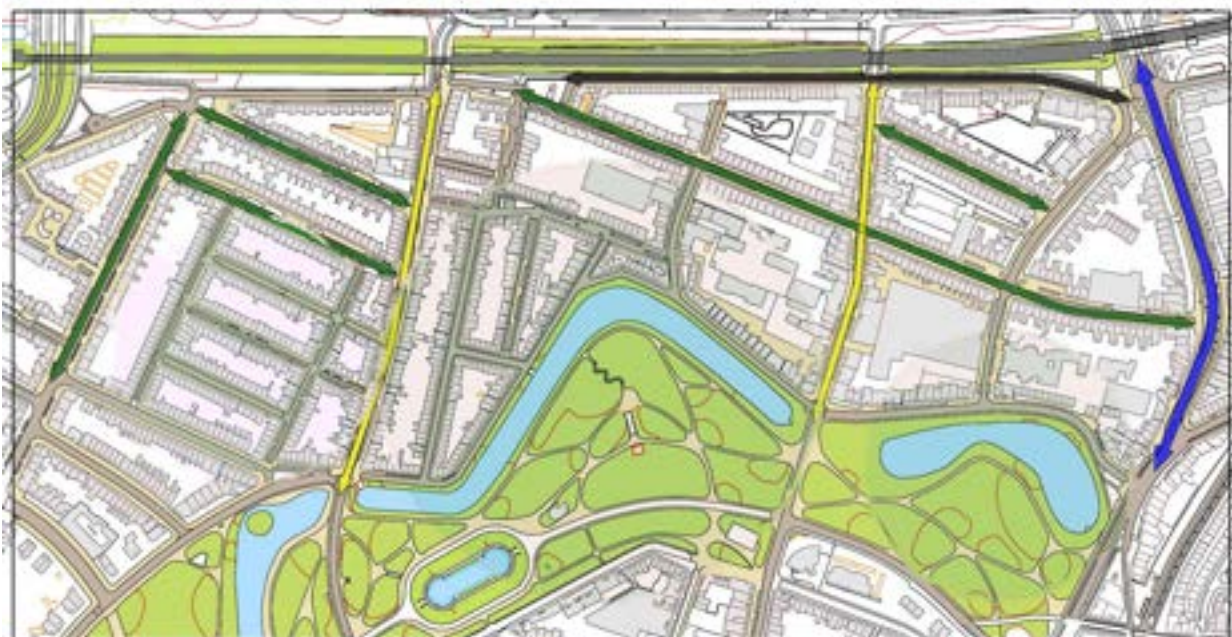
De Noorderplantsoenbuurt is een unieke buurt. Gelegen net buiten de stadsmuren ontstonden hier de eerste uitbreidingen van de stad. De stadsmuren zijn inmiddels geslecht, de spoorlijn naar het noorden is aangelegd en men is zich er gaan vestigen. Eerst deed men dit in kleinschalige schipperswoningen en middenstandswoningen en in het verlengde van bestaande straten (circa 1880-1910). Later ontstonden er richting het station statige herenhuizen, aan het park luxere woningen en werden er projectmatig vele kleine rijwoningen gebouwd (circa 1910-1930).

In het begin van de twintigste eeuw werd er steeds meer en sneller gebouwd en kwamen er meer regels waaraan huizen moesten voldoen. De gemeente had een grote invloed op de structuur, met als resultaat dat er een prachtige mix is ontstaan aan oudere vrij gebouwde 'unieke' huizen en meer projectmatig geplande bebouwing in de ambachtelijke stijl van die tijd. Nergens in Groningen is deze combinatie op dusdanig

kleine schaal zo duidelijk te zien. Ook is deze nog relatief onaangestast in zijn hoofdstructuur.

"De prachtige mix van vrij gebouwde unieke huizen en meer projectmatige bebouwing in ambachtelijke stijl is nergens in Groningen op dusdanig kleine schaal zo duidelijk te zien"
- Werkgroepid (2013)

De **gele lijnen** zijn de hoofdstraten van de buurt. Beide straten zijn niet over één kam te scheren, toch vervullen ze soortgelijke rollen in de buurt. In deze straten ligt de nadruk meer op andere functies dan wonen. De **blauwe lijn** is de Noorderstationstraat. Dit is een belangrijke en drukke doorgangsroute, niet alleen voor de buurt, maar ook voor de stad als geheel. De **groene lijnen** vormen de groene straten van de wijk in onze visie. Bij de Koolstraat is dit al goed zichtbaar. De Tuinbouwstraat heeft hier eveneens mogelijkheden voor. De **zwarte lijn** is de Kalverstraat en de Parallelweg. Deze straten markeert het einde van onze wijk.

Afbeelding 9

Wat wil de buurt?

Wat voor ons belangrijk is, is hoe nieuw- of verbouw past in onze buurt. Geen hoogbouw, maar huizen en gebouwen die qua stijl en hoogte passen bij de uitstraling van onze buurt. Ook in onze tijd is er ruimte voor toevoegingen aan en verbetering van de buurt, maar graag met samenspraak en oog voor de omgeving.

Over twee belangrijke onderwerpen, hoogbouw en het beschermd stadsgezicht, is de buurt geraadpleegd. Dit is gebeurd aan de hand van een enquête, waarvan de resultaten bekend zijn gemaakt tijdens de algemene ledenvergadering op woensdag 12 juni 2013.

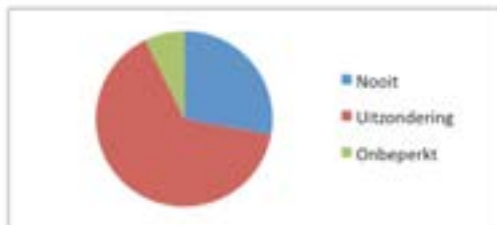
De twee stellingen zijn als volgt voorgelegd aan bewoners van de buurt:

1. Hoogbouw
Welke optie heeft uw voorkeur?
  - A. Nooit meer een extra verdieping erbij
  - B. Alleen in uitzonderingsgevallen mag er een verdieping op
  - C. Er mogen onbeperkt verdiepingen worden toegevoegd

2. Beschermd stadsgezicht
Welke optie heeft uw voorkeur?
  - A. De hele buurt wordt beschermd stadsgezicht
  - B. Alleen bepaalde delen worden beschermd stadsgezicht
  - C. Geen beschermd stadsgezicht in onze buurt

Totaal zijn er 448 geldige stemmen uitgebracht, hieronder is de uitslag te zien.

Buurtvisie

Hoogbouw				Beschermd stadsgezicht				
	Nooit	Uitzondering	Onbeperkt	totaal	Heel	Delen	Geen	totaal
totaal	123	286	32	441	133	202	103	438
percentage	27,9	64,9	7,3	100,0	30,4	46,1	23,5	100,0

Nooit: nooit meer extra verdieping erbij
 Uitzondering: in uitzonderingsgevallen verdieping erop
 Onbeperkt: onbeperkt verdiepingen toevoegen

Heel: hele buurt beschermd stadsgezicht
 Delen: delen buurt beschermd stadsgezicht
 Geen: geen beschermd stadgezicht

Afbeelding 10

Wat het onderdeel Hoogbouw betreft, vindt bijna tweederde van de stemmers dat voor iedere woning in onze buurt moet gelden dat er alleen in uitzonderingsgevallen een verdieping bovenop mag. Voor onbeperkte 'hoogbouw' is slechts een kleine minderheid. En aangaande het onderdeel Beschermd Stadsgezicht gaat blijkens bijna de helft van de stembiljetten de voorkeur uit naar: "Alleen bepaalde delen worden beschermd stadsgezicht". De buurt heeft zich duidelijk uitgesproken en zal deze visie ook inbrengen bij inspraakmogelijkheden.

Openbare ruimte & Groen

De straatnamen herinneren nog aan het verleden, wanneer dit tuinbouwgronden waren. Ook het naastgelegen Noorderplantsoen geeft de wijk een groen karakter. Het plantsoen zigzagt zich aan de zuidoostzijde tegen de wijk aan.

Na jaren van kaalslag, waarin steeds meer ruimte gegeven werd aan de auto en de bomen langzaam uit het straatbeeld verdwenen, is in de jaren zeventig een inhaalslag gemaakt. Er werden plantenbakken geplaatst, bomen geplant en er werden drempels en slingers in de weg gelegd om het verkeer te remmen.

Het is gemeentelijk beleid geworden om initiatieven voor geveltuinen en onderhoud van straatgroen meer dan vroeger een verantwoordelijkheid van de bewoners te laten zijn. In onze buurt heeft dit beleid in veel gevallen geleid tot een toename van mooie beplante geveltuinen en straatperken, maar op sommige plekken ook tot verwaarlozing.

We streven naar een blijvend groene en duurzame buurt. We experimenteren daarom met kleinschalige projecten, denk hierbij aan initiatieven tot collectieve aankoop/plaatsing van zonnepanelen, aanleg van groene daken of gezamenlijk onderhoud van buurtmoestuinen. Om onze buurt nog groener te maken, dient de gemeente bewonersinitiatieven tot beplanting en zelfbeheer van gevelgroen en straatperken te blijven stimuleren. Zij moet hierin wel de eindverantwoordelijkheid houden. De buurtvereniging wil bijdragen door:

- groene initiatieven en duurzaamheid (bv. 'Eetbare Stad') te ondersteunen;
- gezamenlijk met bewoners acties te ondernemen en (waar nodig) afspraken te maken om de openbare ruimte schoon en in stand te houden.

Veiligheid

'Veiligheid' is een ruim begrip. We kunnen onderscheid maken tussen de 'harde feiten' met betrekking tot criminaliteit en verkeersonveiligheid (de cijfers) en het gevoel van veiligheid. Los van de cijfers is de beleving van veiligheid of onveiligheid van zeer groot belang. Zaken als goede of slechte verlichting hebben invloed op dit gevoel.

Los van welke maatregelen er genomen worden zal het gevoel van veiligheid toenemen als er meer sprake is van verbondenheid met elkaar. Als we elkaar kennen en een beetje op elkaar 'letten', zal dat de buurt in veel opzichten ten goede komen.

Goede verlichting draagt bij aan gevoel van veiligheid. Het is belangrijk dat het soort verlichting aansluit bij de wensen van de bewoners en dat defecte verlichting binnen de gestelde 5 werkdagen wordt gerepareerd.

De verkeerssituatie is de laatste jaren niet belangrijk gewijzigd en onze buurt is over het algemeen redelijk veilig. Wel staan de straten in de buurt erg vol met geparkeerde auto's en fietsen, wat soms tot onveilige situaties kan leiden. De buurt wil bijdragen aan de veiligheid door:

- in te zetten op voldoende en veilige ruimte voor spelende kinderen;
- verkeersonveilige plekken te inventariseren en een plan op te stellen om deze aan te pakken;
- defecte verlichting te melden bij de gemeente.

Colofon

Opdrachtgever Bestuur buurtvereniging Noorderplantsoenbuurt
Harry van Ommen
info@noorderplantsoen.nl

Werkgroep Buurtvisie Christien Enzing (voorzitter)
Jeroen Dubbelman
Pieter van der Kamp
Ans Meiners
Gerard van de Poll
Lidwien Schuitemaker

Meegedacht op afstand Lucius Bloemen
Pon Kaekebeke
Angèle Schoonderwoerd

Auteur Rik van Berkel

Afbeeldingen

- Afbeelding 1: Onbekend (2011) via <http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/33-2011najaarsschoonmaak>
- Afbeelding 2: Onbekend (2011) via <http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/34-kloosterstraat-100-jaar>
- Afbeelding 3: Onbekend (2011) via <http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/34-kloosterstraat-100-jaar>
- Afbeelding 4: Onbekend (onbekend) via http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/25-neutn_schaitn
- Afbeelding 5: Martin (2009) via <https://www.flickr.com/photos/34058989@N05/3693333761/in/photolist>
- Afbeelding 6: Onbekend (2011) via <http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/34-kloosterstraat-100-jaar>
- Afbeelding 7: Onbekend (onbekend) via <http://www.noorderplantsoen.nl/fotos/category/29-b-w>
- Afbeelding 8: Bijl, F. (2013) via <https://www.flickr.com/photos/frenkieb/10883449463/in/photolist>
- Afbeelding 9: Werkgroeplid (2013) *Overzicht Noorderplantsoenbuurt*.
- Afbeelding 10: van Ommen, H. (2013) via <http://www.noorderplantsoen.nl/index.php?start=40>